

A MASK

THE #SMARTLION2020 WEARS

29 вересня у Львові вже традиційно відбувся 4-й міжнародний симпозиум "SmartLion 2020", який цього-річ організатори присвятили найактуальнішій проблемі світу сьогодні – COVID-19. Особливості життєдіяльності людства в умовах пандемії вплинули на формат проведення конференції, тож уперше вона згуртувала фахівців, опініон-лідерів з різних куточків світу в одному інтегративному середовищі у форматі вебінару.

"SMARTLION 2020" В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ: науково-медичний поступ продовжується по-новому

Активний розвиток сучасних комунікаційних технологій уможливило проведення міжнародних симпозиумів онлайн. Відтак, організатори "SMARTLION 2020": **Валентина Чоп'як** (професор, завідувач кафедри імунології та алергології ЛНМУ імені Данила Галицького, голова Лікарської комісії Наукового товариства імені Шевченка), **Оксана Заячківська** (професор, завідувач кафедри нормальної фізіології ЛНМУ імені Данила Галицького), **Василь Лончина** (професор, Університет Лойола, Чикаго, США; Український католицький університет, Львів, Україна) та команда модераторів симпозиуму (**Олег Даниляк**, **Уляна Підвальна**, **Ярослав Павловський** та **Уляна Телішевська**) за підтримки Львівської міської ради та Львівського конференц-бюро провели симпозиум у гібридному форматі. Члени президії (професор **Оксана Заячківська**, професор **Андрій Базилевич**, професор **Ростислав Стойка**) виступали в офлайн студії, розташованій у Молодіжному центрі міста Львова "MoloDvizh Center", і перебували на зв'язку з лекторами онлайн за допомогою платформи "ZOOM". Трансляція вебінару відбувалася на сторінці журналу "Праці наукового товариства імені Шевченка. Медичні науки" у мережі Facebook у вільному для усіх користувачів доступі. До по-

чатку симпозиуму було зареєстровано понад 400 учасників з більшості міст України, а також Німеччини, Польщі, країн Африки. Відеотрансляцію, яка доступна для перегляду у записі на сторінці www.facebook.com/mspsss, переглянуло вже більше 1700 осіб.

Перший спікер професор **Борис Лушняк** (декан Школи громадського здоров'я, Університет Меріленду, США; контр-адмірал Служби охорони здоров'я США), опираючись на власний багаторічний досвід управління сферою біобезпеки США, проаналізував глобальні виклики та наслідки поширення SARS-CoV-2 у порівнянні з іншими епідеміями, які переживало людство.

Наступним слово взяв професор **Сергій Сушельницький** (проректор Медичного інституту та керівник лабораторного центру, Університет Катару). Він представив глядачам результати власних молекулярно-генетичних досліджень, які дають відповіді на питання: які патологічні процеси на молекулярному рівні визначають агресію коронавірусу? які генетичні ноди вірусу є ідентичними з такими у клітинах при пухлинних процесах? як ці всі наукові відкриття можуть допомогти у подоланні пандемії та виготовленні вакцини?

Лікар **Андрій Черкас** (к.мед.н., директор відділу клінічних досліджень у сфері серцево-судинних захворювань

● Міжнародна співпраця

та цукрового діабету компанії "Sanofi", Франкфурт-на-Майні, Німеччина) розповів про небезпечну коморбідність цукрового діабету у пацієнтів з верифікованим COVID-19, пояснив патофізіологічні механізми взаємовпливу цукрового діабету на перебіг коронавірусної хвороби і навпаки, з чого випливають особливості фармакотерапії таких груп пацієнтів.

Не минули організатори симпозиуму і ролі IT-технологій у боротьбі з пандемією. Так, **Оксана Соутер** (к.б.н., головний виконавчий директор компанії "Swiss Organic Solutions", Швейцарія) поділилася досвідом розробки та застосування цифрових технологій і віджетів "Swiss Covid app" для відстеження та локалізації пацієнтів із коронавірусною хворобою. Швейцарія – одна з перших країн у світі, де такий підхід дозволив ефективно вести боротьбу з пандемією. Однак, доступ системи до персональних даних зумовив низку правових та етичних проблем, для розв'язання яких необхідна підготовка в умовах діджиталізації.

Темою виступу професора **Армена Гаспаряна** (експерт SCOPUS, член Всесвітньої асоціації медичних наукових редакторів, Університет Бірмінгема, Великобританія) стала інфодемія, яка як наслідок пандемії бурхливо розвинулася, індукує паніку в соціумі та створює інформаційний хаос. Експерт підкреслив роль наукометрії і щодо COVID-19; навів приклади публікацій, де відтворено принципи доказової медицини, а також класичні приклади фейків і дезінформації; дав поради, як їх виявляти.

Організатори і модератори конференції в офлайн студії.

На фото:

Андрій Павлів, Олег Даниляк, проф. Оксана Заячківська, проф. Андрій Базилевич, Ярослав Павловський

Безумовно, пандемія COVID-19 вплинула і на систему освіти, зокрема на навчання студентів-медиків. Аналіз особливостей нової парадигми медичної освіти в епоху глобалізації з онлайн-викликами дистанційного навчання проаналізував професор **Василь Лончина**.

Цікавою частиною вебінару стала інтерактивна дискусія. Учасники ставили свої запитання до спікерів у коментарях до відеотрансляції у мережі Facebook українською або англійською мовами. **Олег Даниляк** оперативно від-

слідковував наявні запитання та зачитував їх спікерам з офлайн студії Молодіжного центру міста Львова у прямому ефірі.

Реалії сьогодення створили значні обмеження й унеможливили проведення симпозиуму у звичному форматі, однак креативність та ентузіазм організаторів дозволили продовжити науково-медичний поступ "SMARTLION" поновому. На завершення прямого ефіру професор **Оксана Заячківська** подякувала усім доповідачам, учасникам,

партнерам заходу та членам оргкомітету за особистий внесок у проведення наукового форуму цьогоріч та висловила сподівання, що людський розум та гуманність допоможуть спільно подолати пандемію COVID-19.

Олег ДАНИЛЯК, лікар-інтерн нейрохірургічного відділення КНП "КЛШМД м. Львова", староста лікарів-інтернів кафедри нейрохірургії НМАПО імені П.Л. Шупика

3 НАГОДИ ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА ОСВІТЯН

● Вітаємо!

2 жовтня 2020 року, напередодні професійного свята освітян, у львівському Будинку вчених відбулися урочисті збори, присвячені Дню працівників освіти. Почесними грамотами та преміями було відзначено кращих освітян Львівщини. За багаторічну сумлінну працю, професіоналізм та з нагоди Дня працівника освіти Подяку від департаменту освіти та науки Львівської ОДА отримала завідувачка кафедри українознавства Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доцент **Тетяна Єщенко**.

Тетяна Анатоліївна – відома постать не лише на Львівщині, а й в Україні загалом, яка своєю небайдужістю, патріотизмом й активною громадянською позицією сприяє утвердженню національної ідеї в системі вищої освіти. Вона неодноразово була керівником студентів-переможців всеукраїнських мовно-літературних конкурсів, організатором міжнародних наукових конференцій, натхненником і учасником освітньо-виховних та національно-патріотичних заходів, гідно репрезентуючи кафедру та університет. Вітаємо нашу шановну колегу із заслуженою нагородою і зичимо їй подальших успіхів!

За інформацією прес-служби ЛОДА та кафедри українознавства

“УКРАЇНЬСЬКА НАУКОВА СТОМАТОЛОГІЧНА ШКОЛА”

● Нові видання

Нещодавно вийшла у світ книга "Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси" (за редакцією І.П. Мазур, О.В. Павленка, І.Л. Скрипник; видавництво "Поліум", м. Кропивницький). Це видання, присвячене 100-річчю виникнення та розвитку української вищої стоматологічної освіти, є першим в Україні ювілейним виданням такого спрямування.

У книзі в хронологічному порядку представлено основні етапи становлення та розвитку університетської медичної, стоматологічної освіти та науки. Під егідою Асоціації стоматологів України авторським колективом, що складався з 38 авторів – представників закладів вищої освіти з усієї України, проаналізовано основні складові української наукової стоматологічної школи – освіта, фундаментальні наукові дослідження, система надання стоматологічної допомоги та об'єднана діяльність громадських професійних організацій.

Матеріали, представлені у книзі вперше, знайомлять читачів з історичними аспектами розвитку основних напрямків стоматології всіх куточків України, зокрема й однієї з найстаріших шкіл – львівської університетської стоматологічної школи. Результати багаторічних старань не одного покоління львівських учених, скеровані на пошук, опрацювання та аналіз архівних і бібліотечних матеріалів, видані для ознайомлення науковців, спеціалістів та широкого загалу читачів.

До складу авторського колективу увійшли і представники ЛНМУ імені Данила Галицького – професори В.Ф. Макєєв, Н.І. Смоляр, В.М. Зубачик, доцент В.С. Гриновець. Львівська університетська стоматологічна школа представлена у книзі трьома статтями. Це – біографічні дані випускників, курсантів чи працівників ЛНМУ ім. Данила Галицького, які очолюють

(чи раніше очолювали) кафедри стоматології у вишах України; з'їзди стоматологів 1989 та 2016 років; спогади про завідувачів кафедр і відомих вчених; розповідь про єдиний в Україні Музей стоматології ЛНМУ ім. Данила Галицького тощо.

Викладена в книзі інформація демонструє непростий шлях становлення львівської стоматологічної школи, а також вказує на ті інформаційні прогалини, які ще потребують дослідження. Глибокому осмисленню матеріалу, викладеного у книзі, сприяють висока якість оформлення видання, чіткість і хронологічність висвітлення інформації. За добру організацію у виданні згаданої книги завдячуємо Асоціації стоматологів України, передусім її голові – професору І.П. Мазур. Усьому авторському колективу бажаємо творчої наснаги у створенні нових подібних видань, покликаних формувати позитивний імідж української медицини.

В.Ф. МАКЄЄВ, професор
В.С. ГРИНОВЕЦЬ, доцент